

En undersökning från Svensk Byggtjänst

Sektorns beredskap för nya byggregler

Svensk
Byggtjänst

Innehåll

4	Inledning: En ny era står för dörren
6	Sammanfattning: En sektor på vänt inför omdanande byggregler
8	Resultat: Aktörernas beredskap och behov inför nya byggregler
8	Ojämn förståelse för regelverket
10	Beställare inte redo
12	Behov av kunskap och utbildning just nu
14	Oro i ledet
16	Om undersökningen
18	Stöd för nya byggregler från Svensk Byggtjänst
20	Om Svensk Byggtjänst

En ny era står för dörren

Den 1 juli 2025 får Sverige ett helt nytt byggregelverk. Då börjar Boverkets nya byggregler att gälla (med en övergångsperiod på 12 månader, då det gamla regelverket också är tillgängligt). Det är en omvälvande förändring som bland annat innebär att lagstiftaren ställer funktionskrav, även kallat minimikrav, i stället för att tydligt ange hur något specifikt ska utföras. Ansvaret för utförandet och hur funktionskraven ska uppfyllas och valideras läggs på aktörerna i samhällsbyggnadssektorn.

Med kort tid kvar är det väsentligt att alla som arbetar med byggregler förbereder sig och har kunskap. Frågorna från sektorn har varit många. I slutet av 2024 fick Svensk Byggtjänst in drygt **650 frågor** när vi undersökte informationsbehovet.

Boverket är självklart den primära källan för information. Men på Svensk Byggtjänst vill vi bidra till att de som behöver ha kunskap om regelverket har det. Just nu utvecklar vi därför en tjänst som ska stödja samhällsbyggnadssektorns olika aktörer i övergången och framåt.

Under april 2025 ställde vi fyra korta frågor till sektorns aktörer om hur beredskapen ser ut inför att nya regler snart börjar gälla.

- Har sektorn övergripande förståelse för det nya regelverket?
- Kommer det att börja nyttjas direkt, eller kommer parterna att avvakta?
- Vilka behov, om några, har man just nu?
- Hur trygg känner man sig inför förändringen?

Vi fick cirka 750 svar som är sammanfattade i denna rapport.

En sektor på vänt inför omdanande byggregler

- Den övergripande förståelsen för det nya regelverket är i nuläget varken bra eller dålig. Närmare hälften anser sig ha varken bra eller dålig förståelse. Få har mycket dålig förståelse och ännu färre har mycket bra koll.
- Beredskapen för att börja arbeta i det nya regelverket från 1 juli 2025 är något högre bland entreprenörerna än bland övriga, men det råder en avvaktande inställning generellt bland majoriteten av alla svarande.
- Hälften av alla svarande anger att det finns något som de just nu skulle behöva som har med det nya regelverket att göra (ytterligare cirka 30 procent vet inte om de behöver något).

Det man mest behöver hjälp med är följande:

1. Att enkelt hitta information som hjälper till i uppfyllandet av krav i det nya regelverket.
 2. Att få utbildning eller veta vilka utbildningar som finns.
 3. Riktlinjer.
- Sektorns aktörer känner sig varken lugna eller otrygga, men en viss slagsida för oro kan skönjas inför övergången.

Med undersökningen vill vi ge en bild av hur redo sektorn är för den stora regelverksförändring som snart träder i kraft. Den indikerar sammanfattningsvis att mycket ännu återstår innan de nya byggreglerna kommer att användas i full skala. Åtminstone den första delen av övergångsperioden kommer sannolikt att nyttjas för att bättre lära känna det nya regelverket och dess konsekvenser. Först därefter verkar beställarna vara redo att upphandla byggprojekt med hänvisning till det nya.

Aktörernas beredskap och behov inför nya byggregler

Cirka 750 personer svarade på Svensk Byggtjänsts fyra frågor om det nya byggregelverket under april 2025. Svaren är främst fördelade mellan beställare, arkitekter, konsulter och entreprenörer.

Ojämn förståelse för regelverket

I undersökningen fick respondenterna bedöma sin övergripande förståelse för de nya byggreglerna på en femgradig skala från ”mycket dålig” till ”mycket bra”. När vi slår ihop svaren för samtliga roller är resultatet 2,9 av fem möjliga.

Majoriteten bedömer sin förståelse som varken bra eller dålig och ytterst få anger mycket bra eller mycket dålig förståelse.

Mönstret går igen bland samtliga roller bland de svarande, men arkitekterna anser sig ha en något lägre förståelse än övriga: 2,7 i medelbetyg.

Hur bedömer du din övergripande förståelse just nu för de nya byggreglerna?

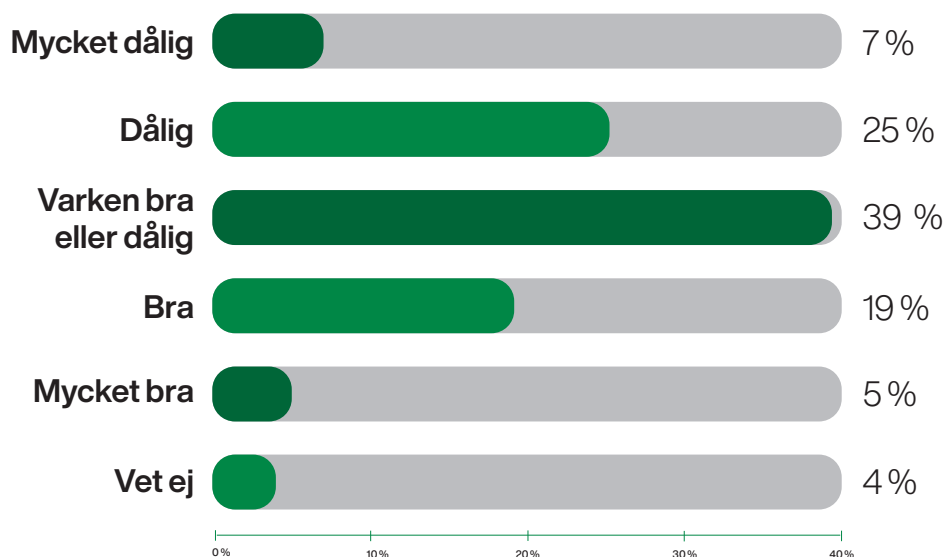

Diagram 1: Förståelsen för det nya regelverket är varken bra eller dålig.

Diagrammet visar samtliga svar i undersökningen.

Antal svar: 837

Medelvärde: 2,91

Beställare inte redo

I vår nästa fråga ville vi kartlägga sektorns beredskap att arbeta med det nya regelverket direkt från start. Beställarledet har ju möjlighet att avvakta ända till 1 juli 2026, då övergångsperioden är till ända.

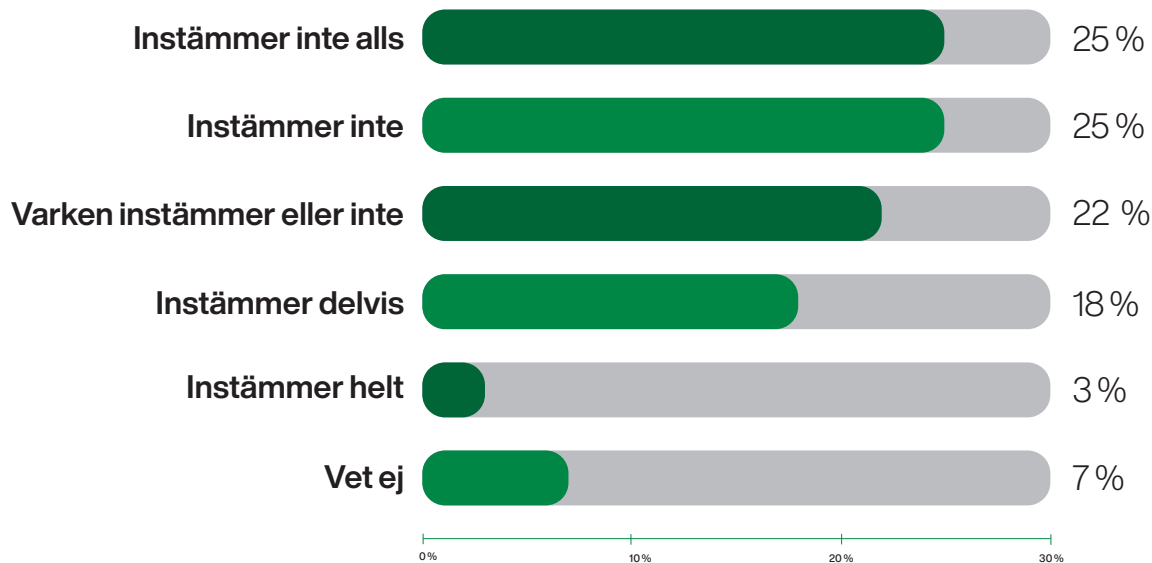
Svaren indikerar en klart avvaktande inställning. Ungefär hälften av beställarna bedömer klart och tydligt att de inte kommer att vara redo den 1 juli 2025 att ansöka om bygglov eller upphandla ett nytt byggprojekt med hänvisning till det nya regelverket. Runt en femtedel svarar att de varken är redo eller inte redo, samtidigt som ungefär lika många menar att de delvis är redo.

Entreprenörerna är mer positivt inställda. Det förvånar kanske inte att de på utförarsidan är mer villiga att ta sig an det nya med tanke på det konjunkturrella stålbad som råder i branschen. Men antalet entreprenörer som inte anser sig vara redo är ändå ungefär lika stort som antalet entreprenörer som känner sig redo.

På en skala 1–5 hamnar entreprenörernas bedömning av sin beredskap på 2,9. Det kan jämföras med beställarnas, som ligger på 2,5.

Vad säger då arkitekter och tekniska konsulter som behövs för att bistå beställarsidan med anbud och upphandling? På en skala 1–5 bedömer båda dessa yrkesroller att de i genomsnitt är mindre beredda än entreprenörerna på att arbeta med anbud som hänvi-

Beställare: Är du redo att ansöka om bygglov med hänvisning till det nya regelverket den 1/7 2025

Beställare: Är du redo att upphandla nytt byggprojekt med hänvisning till det nya regelverket den 1/7 2025?

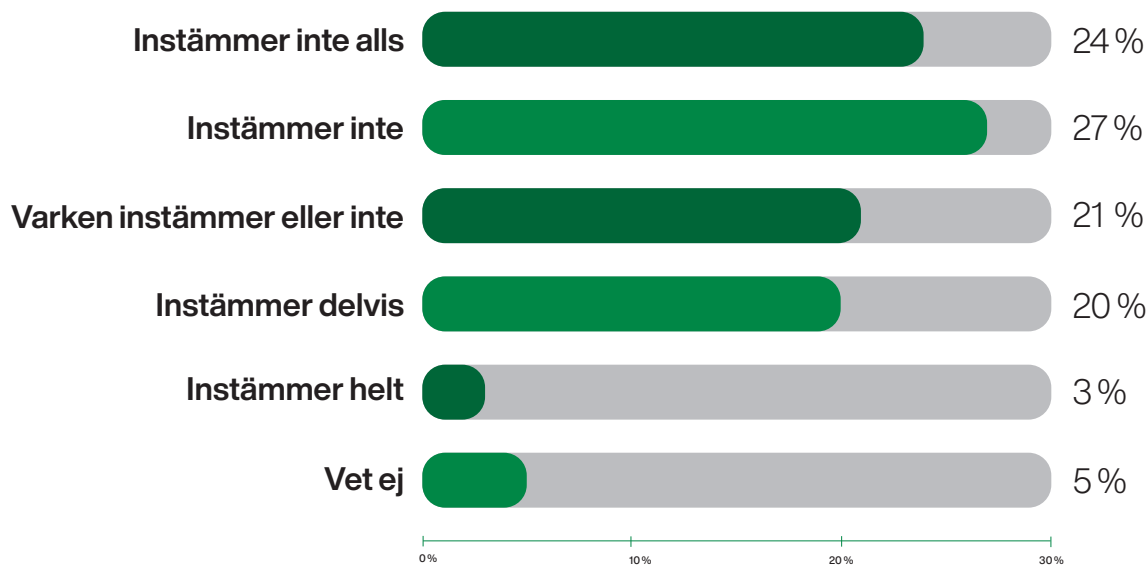

Diagram 2 och 3: Beställarnas beredskap att välja det nya regelverket direkt från start.

Antal svar: 180
Medelvärde Diagram 2: 2,47
Medelvärde Diagram 3: 2,49

sar till det nya regelverket. Arkitekternas bedömning i genomsnitt är 2,5 av fem möjliga, medan det för konsulterna är 2,7.

Behov av kunskap och utbildning just nu

Med tanke på den relativt låga beredskapen att arbeta i det nya regelverket direkt från start är det desto viktigare att förstå om aktörerna i nuläget behöver något, och i så fall vad, i förhållande till byggreglerna.

Ungefär hälften svarar jakande på frågan om det finns något de skulle behöva just nu. En tredjedel vet inte och resten svarar nej.

Entreprenörerna är dock mest osäkra på om de behöver något i nuläget. De flesta svarar att de inte vet.

De som har angett att de behöver något, vad är det som de har behov av?

Två av svarsalternativen ligger i topp:

- Att enkelt kunna hitta information som hjälper mig uppfylla krav i det nya regelverket (till exempel via ett kunskapsnav).
- Att få utbildning om regelverket och/eller veta vilka utbildningar som finns.

Därefter önskar sig respondenterna riktlinjer samt att veta vad som ligger till grund för (och vem som gör) bedömningen av funktionskrav, att veta vart man vänder sig med frågor och om kommunerna kommer göra individuella bedömningar eller samordna sig. Svarsmönstret går igen i samtliga yrkesroller.

Vilka behov finns?

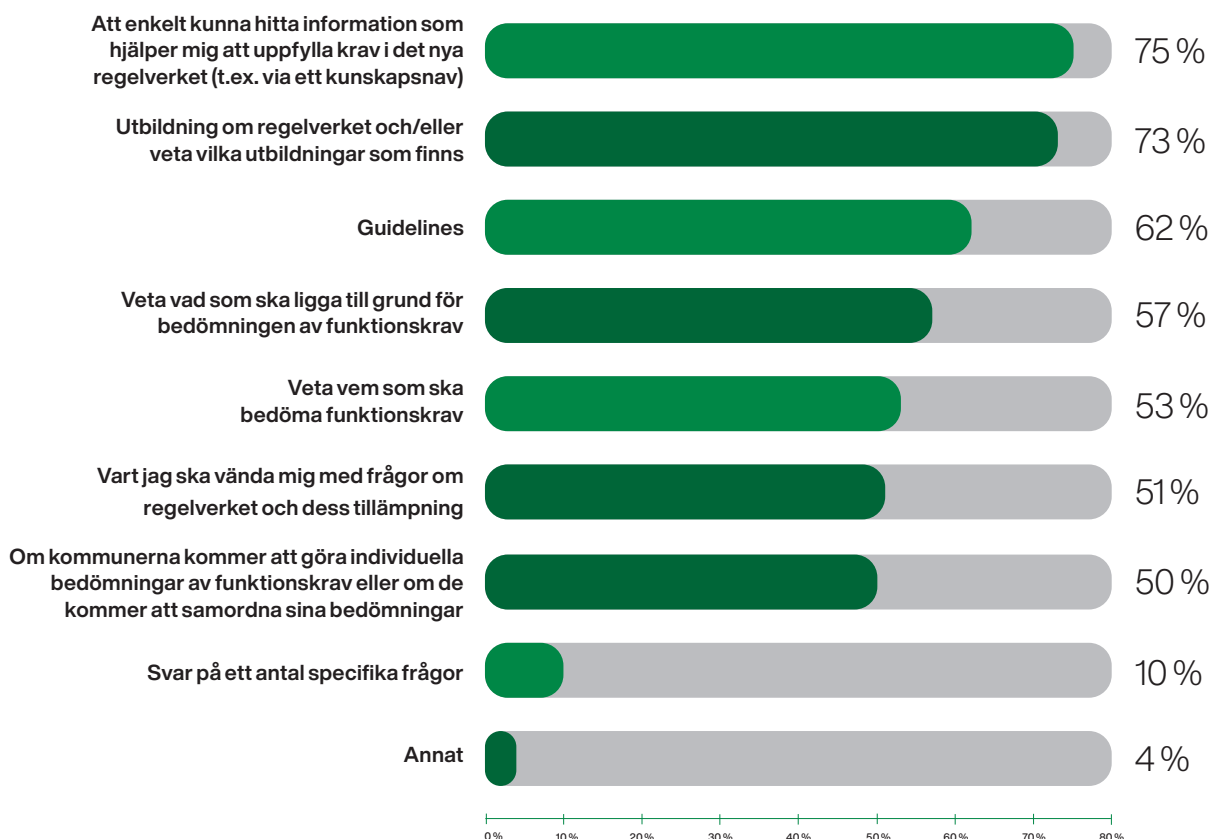

Diagram 4: Respondenternas svar på vad som behövs just nu

Antal svar: 388

Oro i ledet

I undersökningens sista fråga bad vi respondenterna att bedöma i vilken utsträckning de känner lugn och trygghet i att övergången till nya byggregler kommer fungera väl.

Det sammantagna svaret antyder en viss oro. På en skala 1–5 hamnar den genomsnittliga bedömningen på 2,7.

Känner du dig lugn och trygg i att övergången till nya byggregler kommer att fungera väl?

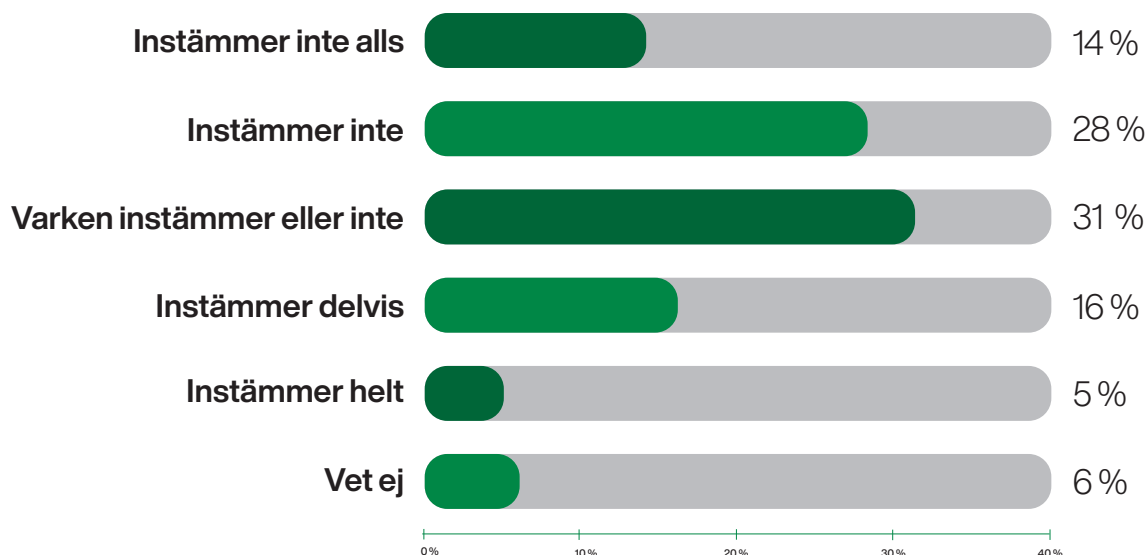

Diagram 5: Respondenternas bedömning av huruvida lugn och trygghet inför byggregelförändringen råder. Alla roller sammantagna.

Antal svar: 754
Medelvärde: 2,68

I denna fråga seglar entreprenörerna upp som de mest lugna och arkitekterna som de mest oroliga.

Den genomsnittliga bedömningen per yrkesroll på en skala 1–5 är följande:

- Arkitekter 2,2
- Konsulter..... 2,65
- Beställare..... 2,7
- Entreprenörer 3,2
- Alla roller sammantagna 2,7

Ju högre siffra, desto högre grad av lugn och trygghet.

Om undersökningen

Genom undersökningsverktyget Netigate ställde Svensk Byggtjänst frågor till sektorns aktörer under april 2025. Enkäten riktade sig till de som i dag arbetar i någon form med det nuvarande byggregelverket. Den spreds via mejlutskick, sociala medier och andra digitala kanaler. Cirka 750 personer svarade på alla frågor och svaren fördelar sig på följande yrkesroller:

- 214 beställare (involverade i någon form i att upphandla/beställa byggprojekt)
- 144 arkitekter
- 299 tekniska konsulter eller personer med annan expertroll
- 128 entreprenörer, underentreprenörer eller annan roll som involverar utförandet av byggprojekt
- 88 andra roller

Totalt 873 svar. Här ingår även de som inte har svarat på enkätens alla frågor. Samtliga frågor i enkäten har besvarats av 754 personer.

Gruppen som har angett andra roller än de givna svarsalternativen enligt ovan har bland annat svarat att de arbetar som byggnadsinspektör, projektledare och bygglovshandläggare. Se ordmolnet nedan.

Respondenterna arbetar till största delen (77 %) i privat sektor och fördelar sig så här på organisationsstorlek (alltså antal anställda):

Fler än 250.....	281 svar
249-50.....	97 svar
49-20.....	79 svar
19-1.....	150 svar
Ingen anställd.....	123 svar

Stöd för nya byggregler från Svensk Byggtjänst

För att möta behovet av tydlig, aktuell och lättillgänglig information utvecklar Svensk Byggtjänst en tjänst för informationsutbyte och samverkan. Ett stöd i övergången till framtidens byggregler.

Vår ambition är att över tid samla följande innehåll i tjänsten:

- Användarvänligt gränssnitt för de nya byggreglerna
- Sektorns samlade råd och anvisningar
- Branschregler och rekommendationer
- Relevanta normer, standarder och myndighetskrav

När det gäller själva regelverket är Boverket givetvis informationskällan. Men med de nya reglerna, som är betydligt mindre detaljerade, skapas ett behov av branschvägledning för tolkning, verifiering och till-

lämpning. Allt detta måste samlas någonstans och det är Svensk Byggtjänsts roll att bygga detta kunskapsnav. Det utformas i nära samarbete med olika branschorganisationer.

Tjänsten vänder sig till alla som söker råd och vägledning inom Boverkets nya byggregler. Där ingår bland annat beställarens organisation (tekniska konsulter, arkitekter och projektörer) samt kommunernas byggnadsnämnder (bygglovshandläggare och byggnadsinspektörer).

Den 1 juli 2025 lanseras en första version med begränsat innehåll. Tjänsten kommer sedan successivt att fyllas på med relevant innehåll under flera år.

Läs mer här: <https://bygggtjanst.se/tjanster/byggregler>

Läs mer om Boverkets nya byggregler här: <https://www.boverket.se/sv/byggande/regler-for-byggande/om-boverkets-nya-byggregler/>

Om Svensk Byggtjänst

Svensk Byggtjänst är hela samhällsbyggnadssektorns eget kunskapsföretag. Vi ägs gemensamt av branschen och är en neutral part i förhållande till sektorns olika delar. Verksamhetens eventuella överskott återinvesteras i ny utveckling för att lösa fler av branschens utmaningar.

Sedan 1934 har vi ägnat oss åt att samla in, validera, strukturera och tillgängliggöra kunskap. Ett arbete där hållbarhet i dag är helt centralt. I vårt ägardirektiv, som slogs fast 2022, formuleras ett tydligt huvudsyfte med Svensk Byggtjänsts verksamhet: att tillsammans med samhällsbyggnadssektorn erbjuda kunskap för ett hållbart byggande.

Läs mer på byggtjanst.se

**Svensk
Byggtjänst**